

Mersevát

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	3
2. Mersevát bemutatása	4
3. Központi területek	5
4. Örökségünk	8
5. Hagyományos beépítésű területek	14
6. Kertvárosias terület	30
7. Jelentős zöldfelületű intézmények	37
Sportpálya	37
Temető	39
8. Gazdasági, ipari területek	42
9. Közműlétesítmények területei	46
10. Természeti területek	49
11. Impresszum	52

1

BEVEZETÉS

Csillag Albert

Polgármester

2

MERSEVÁT BEMUTATÁSA

Mersevát Vas megyében helyezkedik el, Celldömöltkől 6 km-re északkeletre, a 834. számú főúton közelíthető meg. A 10,5 km² területen fekvő települést 576 (2016) fő lakja. A mezőgazdasági hagyományok megjelennek a címerben is, ahol a zöld talajból három arany búzalkalász nő, két oldalán ezüst ekevassal és csoroszlyával.

A község 1906-ban jött létre két település, Merse és Belsővát egyesítéséből (lásd alább, az I. katonai felmérési, 1782-85 között készült térképen). Ezen korábbi községek neve még ma is használatban van, különösen a település egyes részeinek térbeli megkülönböztetésekor. A névadó Merse családról már 1252-ből származik írásos említés, de a környező bronz-, és vaskori lelőhelyek bizonyítják, hogy már jóval korábban laktak a területen.

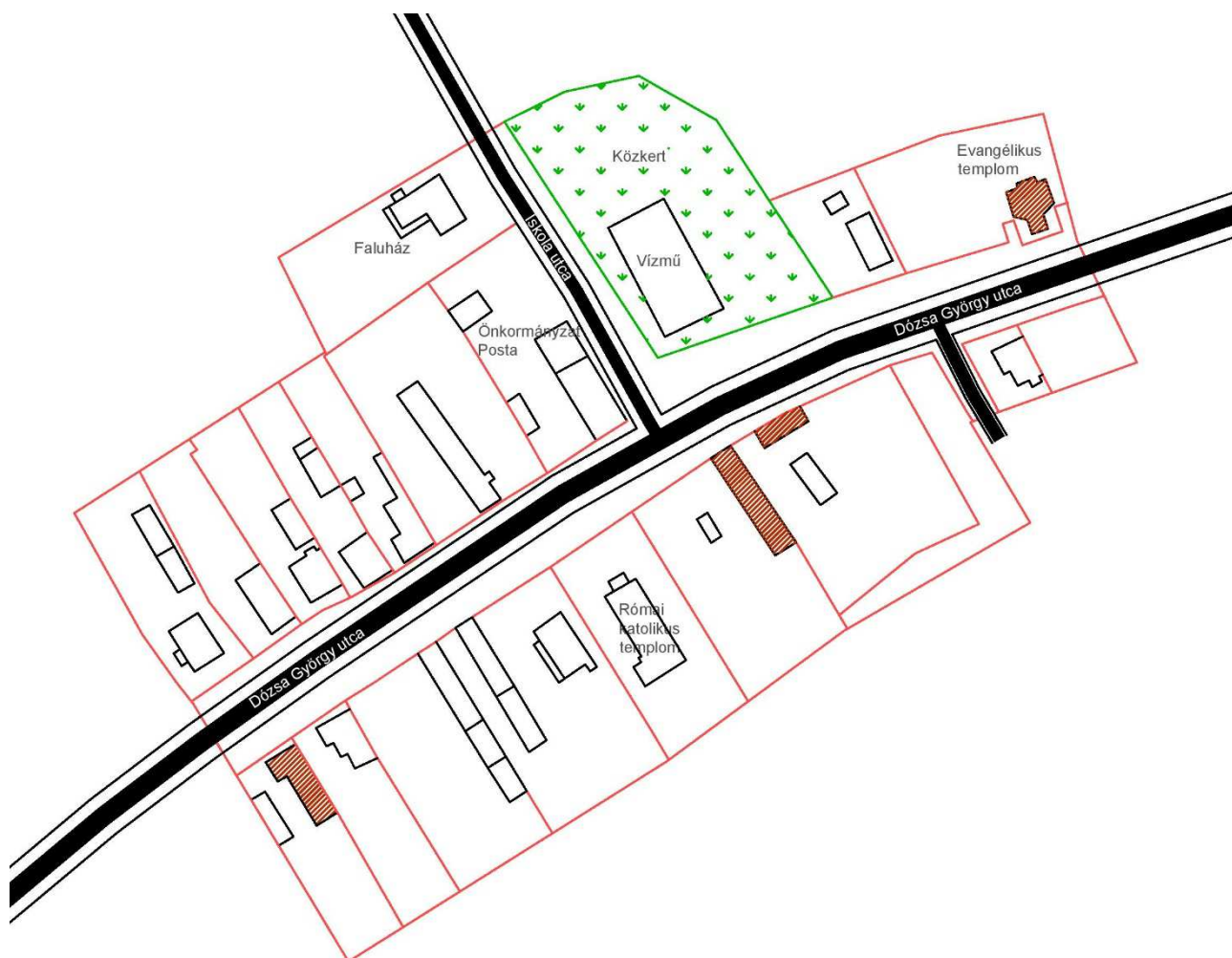

3

KÖZPONTI TERÜLETEK

A mai településközpont a korábbi Merse falu belső részein alakult ki. A központi területeken sűrűbb a beépítés, emellett jelentős zöldfelületeket is találunk. A község legnagyobb közparkja (több, mint 17 000 m²) a központi területek észak-nyugati határán húzódik, de található itt jelentős méretű fásított közkert is.

Ezen a településrészen találhatók meg zömében a falu intézményei, valamint a község két temploma: az evangélikus és a római katolikus.

Mersevátan az 1993-ban készült el a Gondozási Központnak helyet adó épület. Nappal Idősek Klubja formában segíti az ellátást, amin kívül étkeztetéssel és házi segítségnyújtással (háztartásvezetés, bevásárlás, ügyintézés) gondoskodnak az idősebbekről. Az 50 férőhelyes intézmény mind mentális, mind pedig szociális segítséget nyújt a rászorulóknak, akik napközben kulturált körülmények között tölthetik itt az idejüket.

Az Iskola utcában működött a Mersevāti Általános Iskola, azonban a folyamatosan csökkenő létszám miatt 2003-ban megszűnt az intézmény. A megüresedett épületbe költözött be a Polgármesteri Hivatal, valamint itt kapott helyet a Posta is. Telke saroktelek, virágos kertje a forgalmas főutcat díszíti.

4 ÖRÖKSÉGÜNK

A község egyetlen műemléki védettségű épületét 1792-ben építtette Barcza János, késő barokk, már-már klasszicizáló stílusban. Halála után a kúria több család tulajdonában is volt, előbb Káldy, majd Vidos, végül pedig Pálffy család birtokolta.

A Mersevāti Római Katolikus Egyházközség templom híján egy imaházban tartotta a szentmiséket. 1978-ban ajándékozták meg a közösséget egy 1439 m²-nyi területtel kápolna létesítés céljára, amit megépítettek és 1980-ban fel is szenteltek, a Magyarok Nagyasszonya tiszteletére. Minden vasárnap és ünnepnapokon szentmisét tartanak a templomban, valamint az egyházközség a búcsújárásokon is részt vesz.

A Kemenesalján gyűjtött adományokból építették fel 1938-ban az evangélikus templomot. Az 1940-ben felszentelt épület nagyrészt szergényi és ság-hegyi kőből építették, a 12 méteres süvege pedig őrségi fából készült. Kéthetente vasárnaponként tartanak istentiszteletet, valamint keresztelésre és esketésre is van lehetőség. A falukép szempontjából meghatározó, karakteres templom helyi védelemre javasolt.

További, építészeti értékes épületek szép számmal vannak Mersevát. A paraszti építkezés jellegzetes lakóházai, mives homlokzatokkal, gazdagon faragott ablakkeretekkel, szellőzőkkel, szoborfülkékkel és párkányokkal őrzik a hajdani helyi mesteremberek keze nyomát, idézik a korábbi generációk értékteremtő szorgalmát, életmódját, ízlését.

Mersevát helyi védelemre javasolt lakóépületei az alábbiak:

Bajcsy-Zsilinszky u. 16. lakóház gazdasági épülettel

Dózsa Gy. u. 62. lakóház

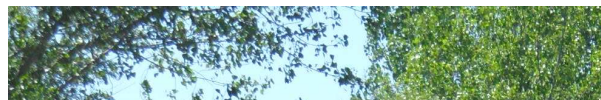
Bajcsy-Zsilinszky u. 34. lakóház

Bajcsy-Zsilinszky u. 29. lakóház

Iskola u. 3. lakóház

Ady u. 9. lakóház

Rákóczi F. u. 5. lakóház

Rákóczi F. u. 13. lakóház

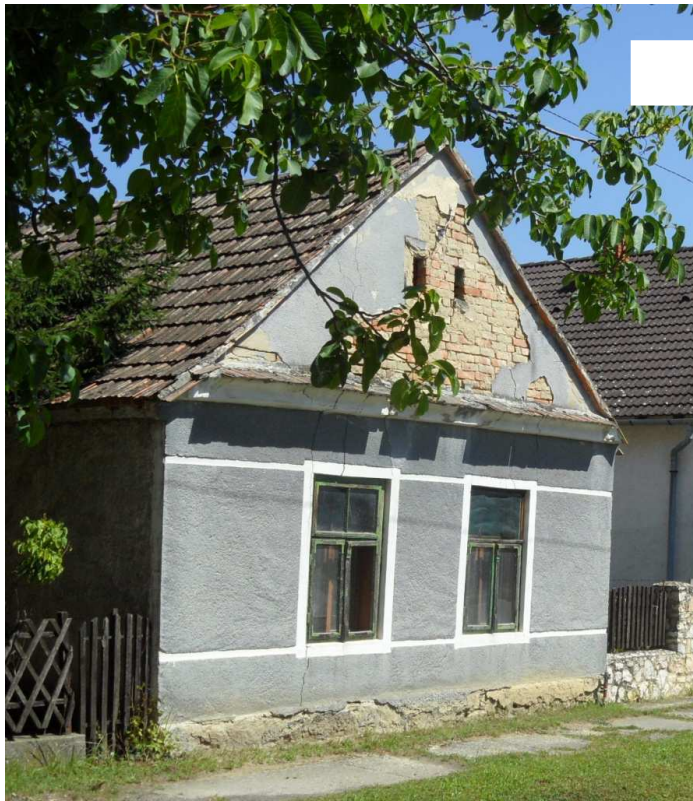

Kossuth u. 5. lakóház

Petőfi u. 10. lakóház

Petőfi u. 6. lakóház

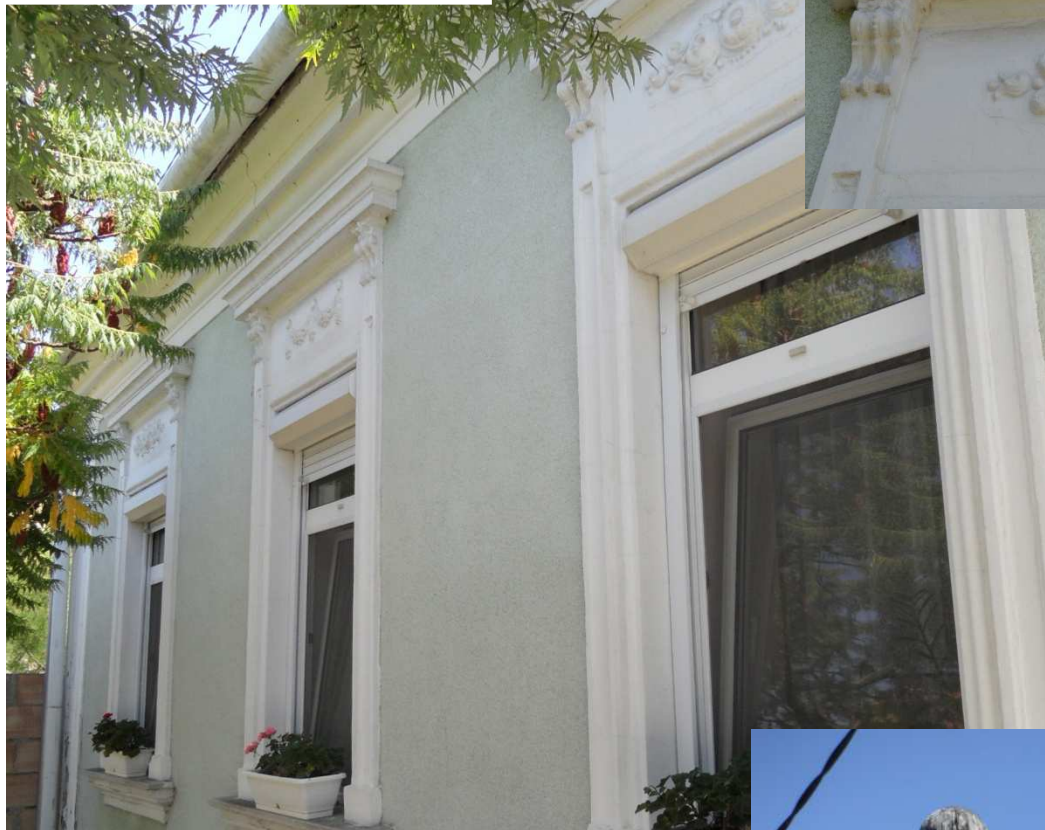

Dózsa Gy. u. 26. lakóház

Dózsa Gy. u. 30. lakóház

5

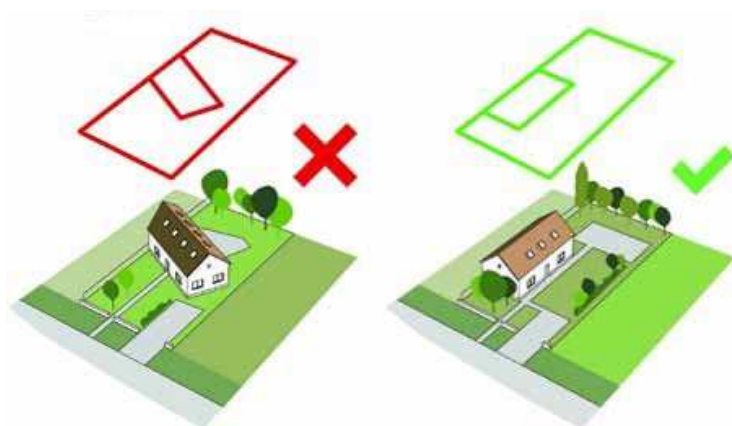
HAGYOMÁNYOS BEÉPÍTÉSŰ TERÜLETEK

A település nagy része falusias lakóterületű építési övezetbe tartozik. Itt a telkek zöldfelületi aránya minimum 40%.

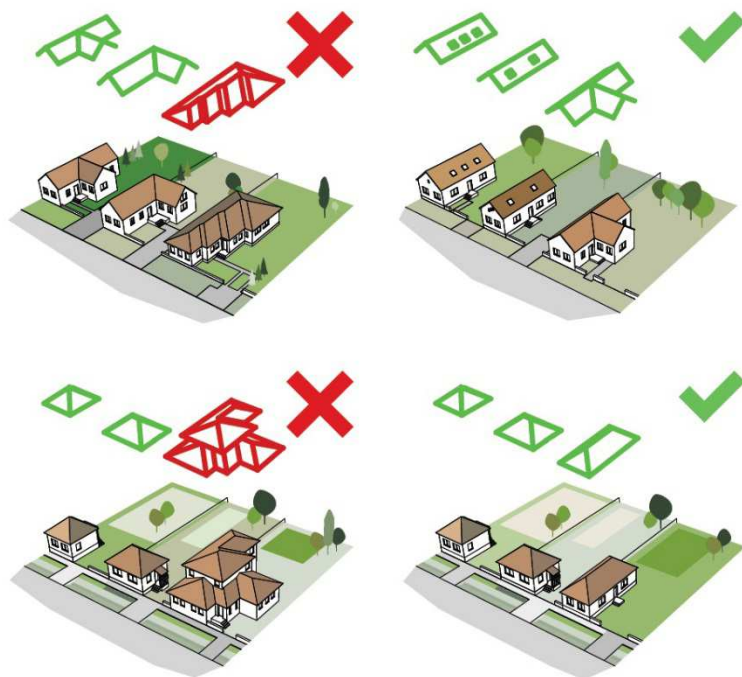

TELEPÍTÉS

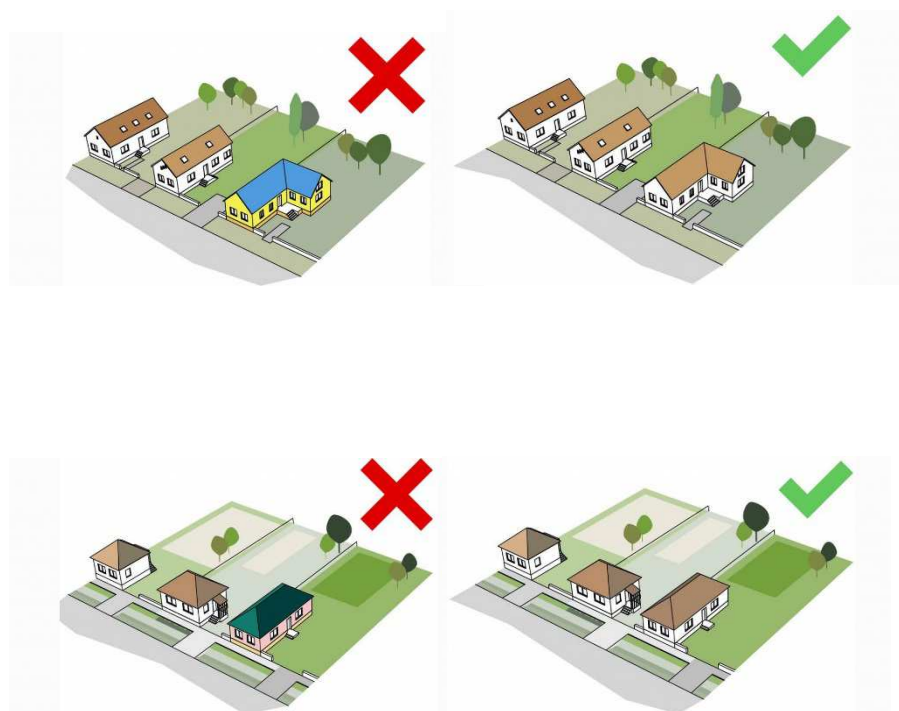
A történeti településrészen a házak leggyakrabban az oldalhatár mentén, az utcára merőlegesen állnak, akár azzal homlokzati kapcsolatban helyezkednek el. A nem az utcára merőleges, illetve indokolatlan mértékben hátrahúzott családi ház építése nem javasolt. Előkert kialakítható. Oldalhatáros beépítés mellett lehetőség van szabadon álló beépítésre is.

TETŐFORMA

A hagyományos beépítésű területen a tetőszerkezet egységes, az esetlegesen újonnan épülő házak tetőzetének javasolt minden esetben illeszkednie a már kialakult utcaképhez.

ANYAGHASZNÁLAT (SZÍNEK)

A településrészben új épületek kialakításánál mind anyag-, mind pedig színhasználatban ajánlott az illeszkedés. A települési egység megőrzése érdekében nem javasolt a kirívó vagy feltűnő színhasználat.

MAGASSÁG

A Mersevátón elhelyezkedő házak magassága közel azonos.

A házak építménymagassága nem haladhatja meg a 4,5 métert, továbbá a szomszédos lakóépület építménymagasságától maximum 0,5 méterrel lehet eltérni.

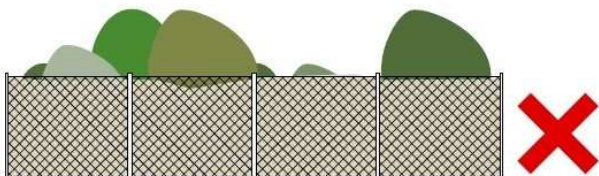

KERÍTÉS

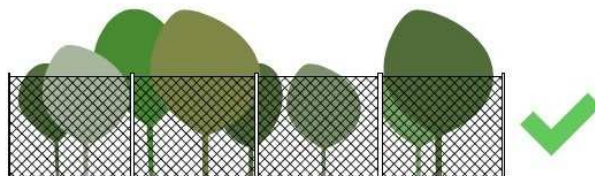
Mersevát község az áttört, fából vagy fémből készült rácsozatú kerítéseket helyezi előnybe a tömör elválasztásokkal szemben.

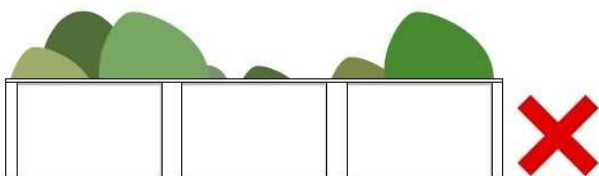
Természetes határ, kerítés növényelválasztásból.

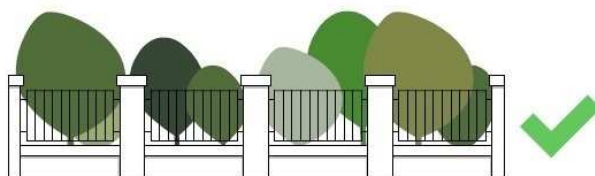
Áttört kerítések nádszövettel való zárása nem megfelelő.

Teljesen áttört, drótfonatos kerítés.

A falszerű áttörés mentes kerítések nem elfogadhatóak.

Oszlopos kerítés 1/3-ad lábazat és 2/3-ad áttört résszel.

ABLAKOK

Az épületek gyakran az ablakokon, ajtókon keresztül állnak kapcsolatban a közterületekkel. Az ablakok jellemzően kétszárnyúak, és lehetnek egy, kettő vagy több osztatúak.

KERT

A település lakói igényesek a környezetükre. Ezt tapasztalhatjuk, mikor sétálunk a faluban, sok helyen van, hogy a kertek nem érnek véget a kerítésnél, hanem tovább nőnek díszítve ezzel a közterületeket is.

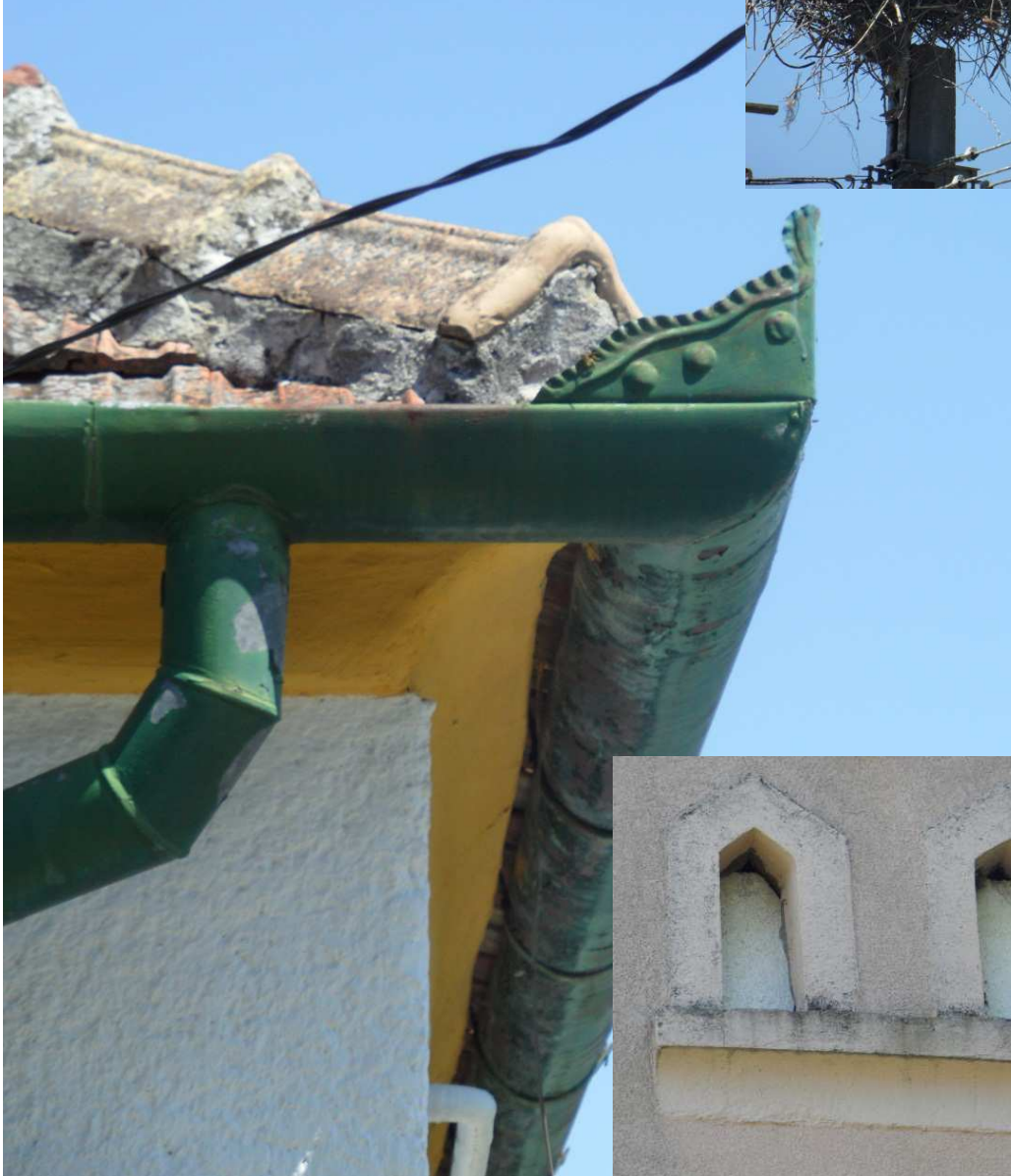

A virágoskertek mellett a hagyományos beépítésekhez sokszor tartoznak haszonkertek, veteményesek. Ezeket jellemzően az oldal- és hátsókertekben találjuk.

RÉSZLETEK

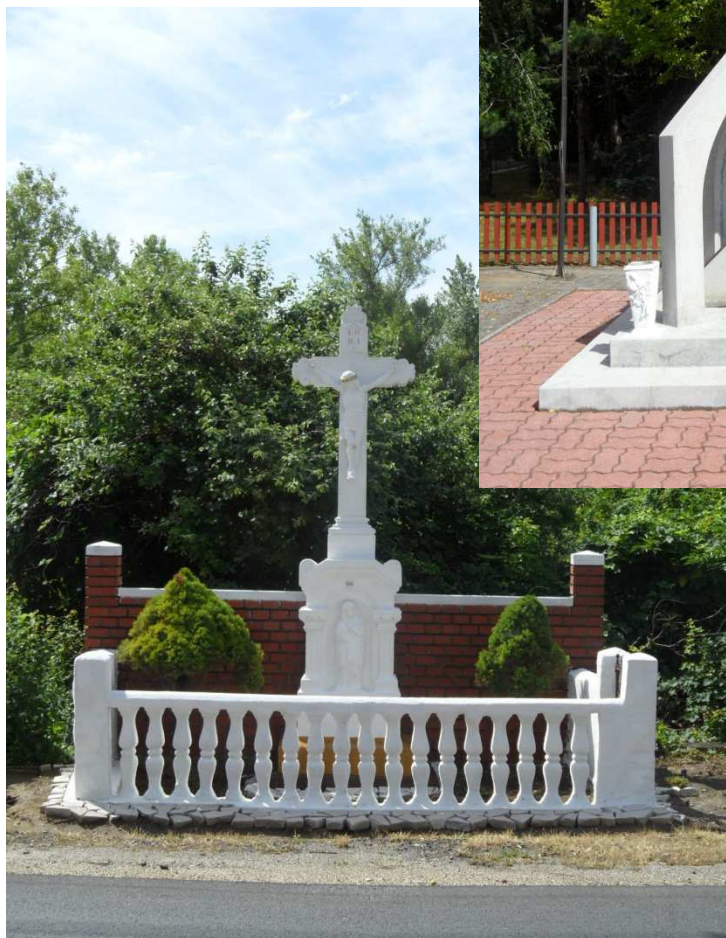

SZOBROK

Merseváton számos szobor, köztéri alkotás található a közterületeken, melyek között vannak helyi védettségű művek is. Témái változatosak: a vallástól a történelmin át a helyi hagyományokat őrző emlékek is előfordulnak.

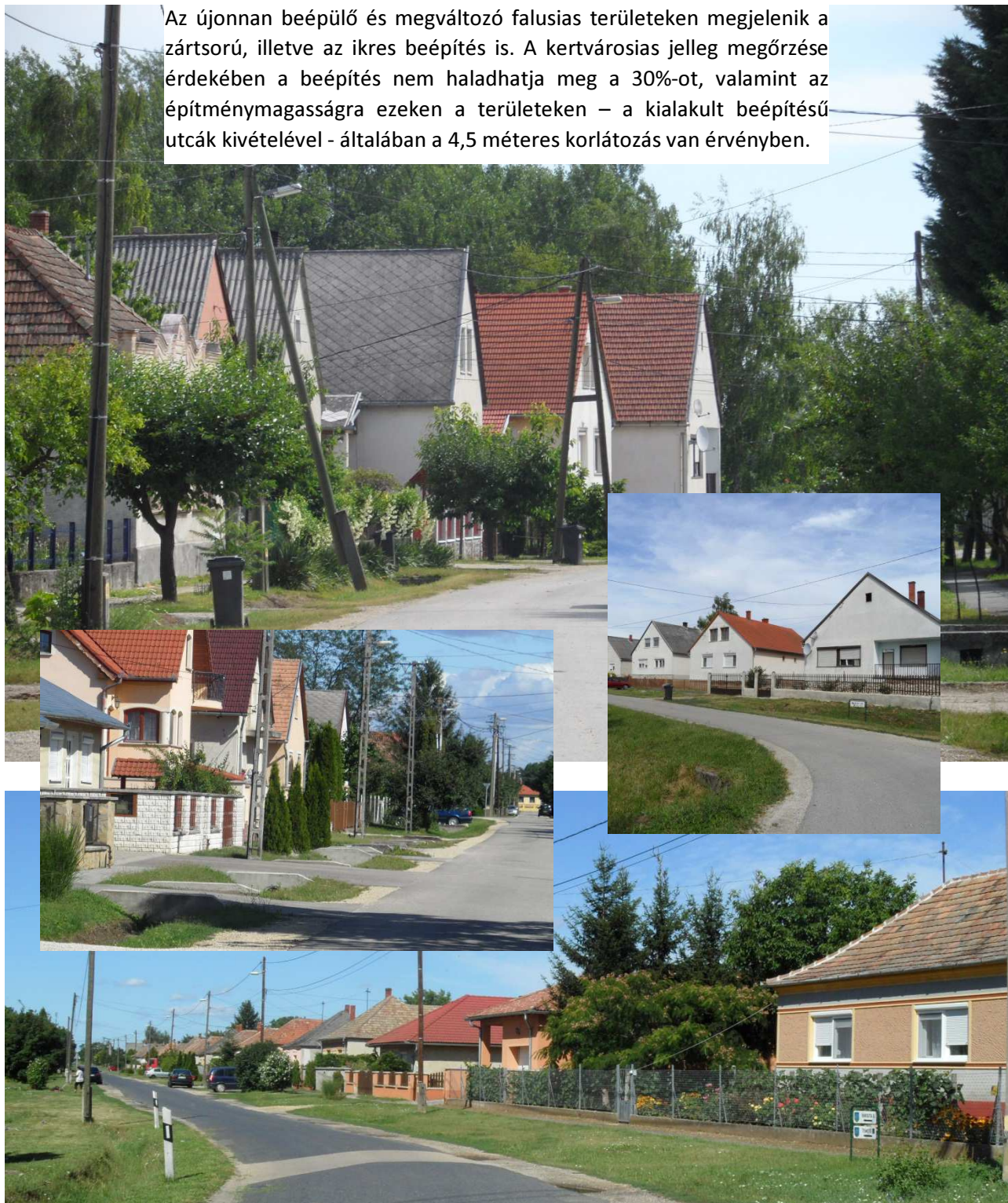

6

KERTVÁROSIAS TERÜLET

Az újonnan beépülő és megváltozó falusias területeken megjelenik a zárt sorú, illetve az ikres beépítés is. A kertvárosias jelleg megőrzése érdekében a beépítés nem haladhatja meg a 30%-ot, valamint az építménymagasságra ezeken a területeken – a kialakult beépítésű utcák kivételével – általában a 4,5 méteres korlátozás van érvényben.

KERÍTÉS

Az újabban beépülő területeken is az áttört kerítések az előnyösebbek, lehetőséget biztosítva a növényekkel tarkított kertek kibontakozására. Készülhetnek fémből és fából, alacsony lábazattal, vagy lábazat nélkül.

KERTEK

Az újabb beépítésekre jellemző a modern, parkosított pihenőudvar, a haszonkertek kevésbé, vagy csak a hátsókertben kaptak helyet, tükrözve a lakosok életforma-változását. Ahol az adottságok lehetővé teszik, a gondosan telepített, ápolt növényzet nem ér véget a magáningatlanok telekhatárán, kinyúlik a közterületre,

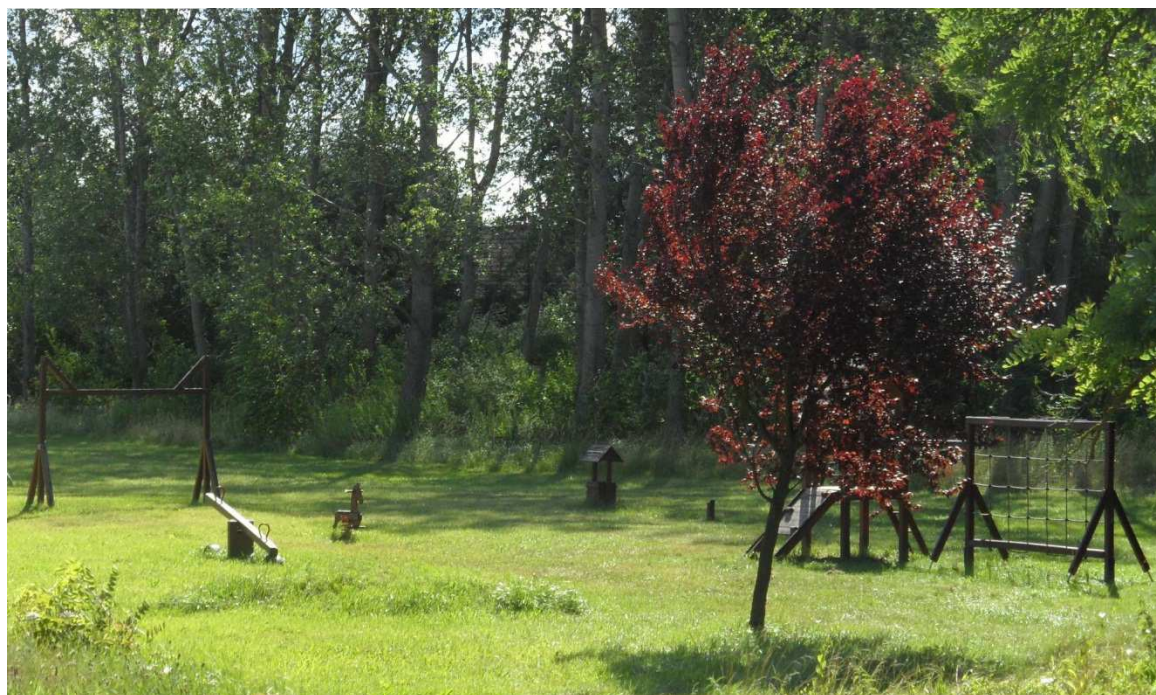
7 JELENTŐS ZÖLDFELÜLETŰ INTÉZMÉNYEK

SPORTPÁLYA

A Mersevāti Sportegyesület 1992-ben alakult meg, és folyamatos résztvevője a labdarugó bajnokságnak. 1999-ben adták át a település labdarúgó pályáját.

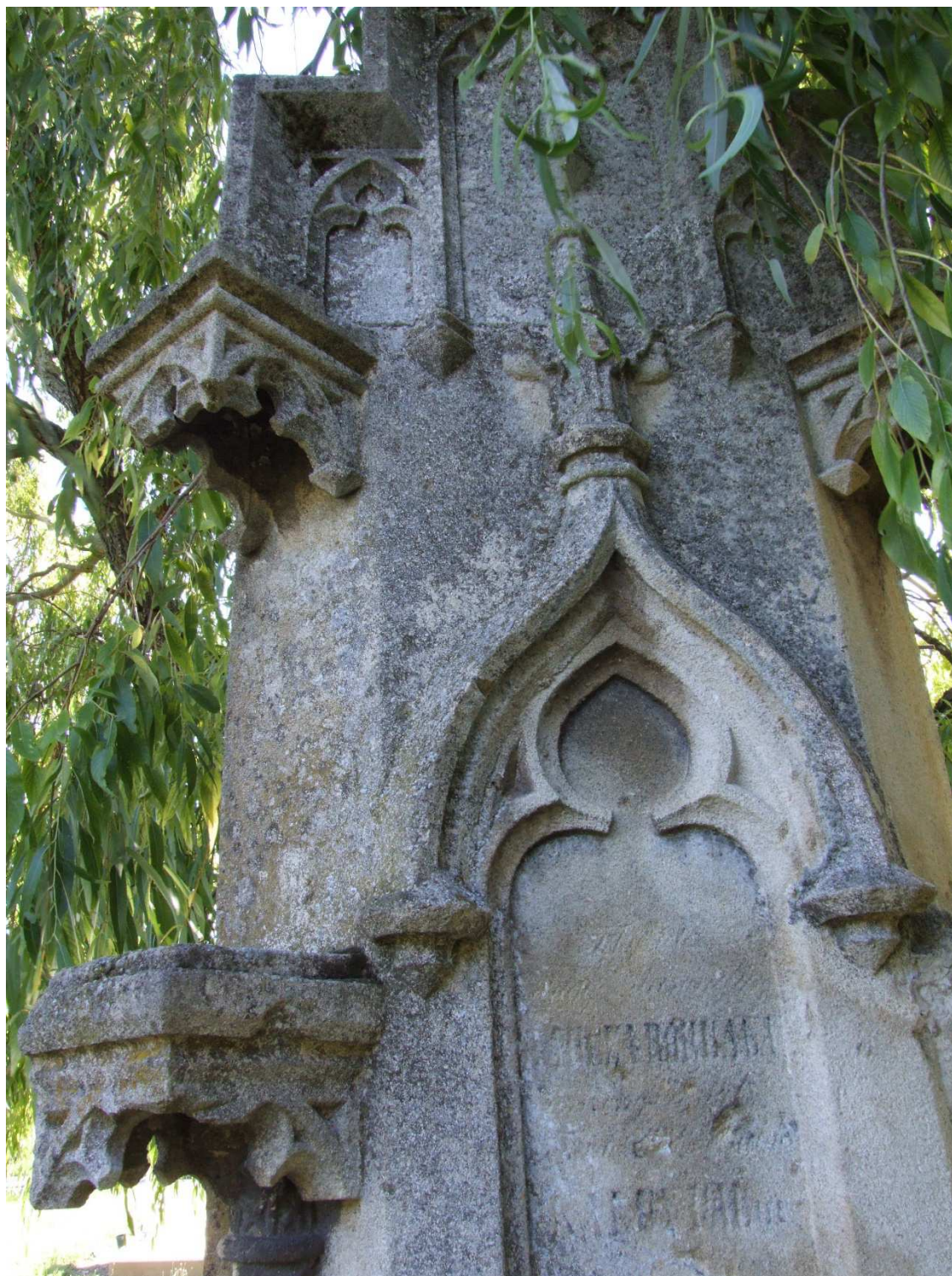

JÁTSZÓTÉR

TEMETŐ

Alapításakor a temető még 600 méterre volt a falutól, mára azonban a település növekedésének köszönhetően elérte azt. Jelenleg elegendő méretekkkel rendelkezik, de a bővítési lehetőség is adott a szomszédos terület terhére. A legrégebbi síremlék (Barcza Borbála) kb. 190 éves, homokkőből készült. A kőzet azóta is kedvelt alapanyaga a sírköveknek.

8 Gazdasági, ipari területek

Mersevátton két jelentősebb gazdasági terület található. A nagyobb kiterjedésű a település észak-nyugati határában, a kisebb pedig a Marcal-főcsatornán átvezető híd előtti kanyarnál helyezkedik el. Előbbi a településen régóta jelenlévő, és központi szerepet betöltő mezőgazdaságra épül (napraforgó-, búza-, kukoricatermesztés), míg a főút mentén jellemzően szolgáltató ipari övezet létesült.

9 Közműlétesítmények területei

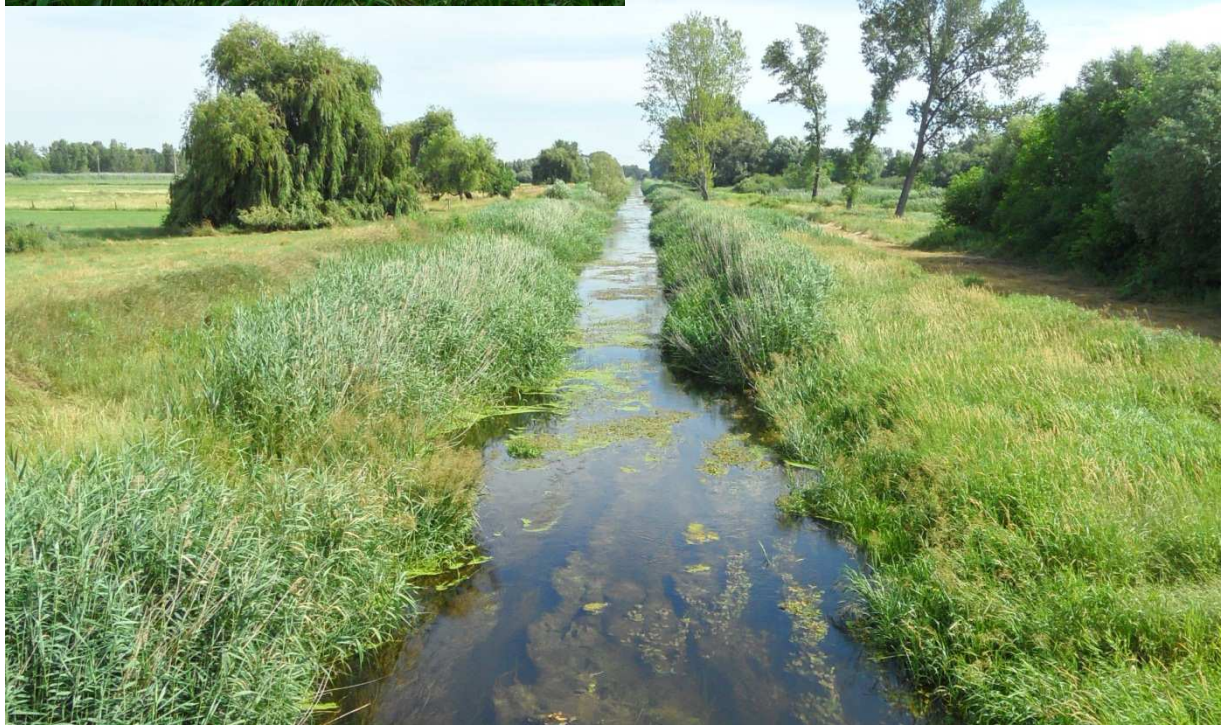
Az ivóvízzel Mersevátón már a háborúk előtt is probléma volt, ugyanis a kutak többsége fertőződött. Települési kezdeményezésre a mai közkert területén a központban kutat fúrtak, ahonnan jó minőségű ivóvíz tört a felszínre. A víztorony építésével Mersevát a celldömölki járás ötödik települése, amelyik önállóan meg tudta oldani a jó minőségű ivóvízvzellátást.

2008-ra létesített a HUNTRACO Zrt. Mersevátón szennyvíztisztító telepet. 2007-ben a község legnagyobb beruházása volt, melyhez a csatornahálózatot már abban az évben elkezdtek kiépíteni. A telep a marcali híd előtt helyezkedik el, félúton az egykori Merse és Belsővat települések között.

10 Természeti területek

A Marcal folyó eredetileg keletről határolta Belsővatot. Az 1859-ben alakult Marcalszabályozó Társulat munkája eredményeként alakították ki a Marcal jelelegi medrét. A belsővati településrésztől északra lévő Fekete-tó is a Marcalnak köszönhető, hiszen egyfajta átereszként működik a korábbi és a jelenlegi folyómeder között. Köszönhetően annak, hogy a Marcal medence Magas Természeti Értékű Területként védeltséget élvez a vizes élőhelyhez kötődő növény és állatfajok jelentős számban fordulnak elő.

IMPRESSZUM

MERSEVÁT KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Mersevát honlapcíme

Mersevát emailcíme

Mersevát postai címe

Telefon:

Polgármester:

polgarmester emailcíme

Főpítész:

főépítész emailcíme

SZERKESZTETTE:

SZÖVEG:

FOTÓ:

GRAFIKAI TERVEZÉS :

Mersevát, 2017.